

ČESKÁ REPUBLIKA

334/2005 - RK /us

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže Joštova 8, Brno	
Došlo:	30 -08- 2005
Číslo: 634/05	Vyřizuje:
Přílohy:	

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Tesáka, Ph.D., a soudců JUDr. Jaroslavy Skoumalové a Mgr. Bc. Radovana Havelce v právní věci žalobce **Komory veterinárních lékařů ČR**, se sídlem v Brně, Palackého 1/3, právně zast. JUDr. Petrem Ritterem, advokátem se sídlem v Olomouci, Riegrova 12, proti žalovanému **předsedovi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže**, se sídlem v Brně, Joštova 8, o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Žalobou podanou u Krajského soudu v Brně ze dne 15.9.2004 se žalobce domáhal vydání rozsudku, kterým by bylo rozhodnuto, že rozhodnutí předsedy Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 15.7.2004, č.j. R 21/2003 a rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže ze dne 21.7.2003, č.j. S 74/03-3600/03-ORP, se zrušují s tím, že žalovaný je povinen nahradit žalobci náklady řízení.

V žalobě žalobce uvedl, že nezákonnost rozhodnutí spadá v první řadě v nesprávném výkladu zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, v platném znění, když tento zákon zakazuje dohody, které vedou nebo mohou vést k narušení hospodářské soutěže. Toto ustanovení je bezpochyby nutno interpretovat v návaznosti na § 42 zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, v platném znění, který úpravu nedovoleného omezování hospodářské soutěže jako jednu z forem zneužití účasti v hospodářské soutěži vyhrazuje zvláštnímu zákonu. Jakékoli dohody, které vedou nebo mohou vést k narušení hospodářské soutěže, musí tedy být výrazem zneužití účasti v hospodářské soutěži. K stejnému kategorickému závěru je nutno dospět při analýze § 3 odst. 2 zákona o ochraně

hospodářské soutěže, kde je sice uveden toliko demonstrativní výčet zakázaných dohod, ale z tohoto výčtu je jednoznačné a nezpochybnitelně patrné, že tyto ve svém důsledku vedou ke zneužití účasti v hospodářské soutěži, tj. ve své podstatě jsou zneužitím monopolního nebo dominantního postavení na trhu, resp. objektivně směřují k omezení nebo vyloučení soutěže. Jak vyplývá z odůvodnění, žalovaný ke svému rozhodnutí dospěl na základě názoru, že se žalobkyně svým rozhodnutím poskytnout členům ochrany před riziky podnikání dopustila negativního zásahu do samotné podstaty fungování volné soutěže. Žalovaný má zato, že je nezbytné, aby byla zajištěna možnost volného nabízení služeb všem chovatelům – bez ohledu na to, zda případně dluží jinému veterinárnímu lékaři. Dopady předmětné dohody byly žalovaným shledány zejména vůči chovatelům podnikajícím v chovu zvířat, kteří jsou prosazováním předmětného rozhodnutí omezeni v přístupu k veterinární léčebné a preventivní službě ve svém důsledku vystaveni až nebezpečí ekonomické likvidace např. prohlášením konkursu. Ani není pochyb o tom, že pokud veterinární lékař odmítne poskytnout své služby chovateli zvířat, může toto odmítnutí vést ke zhoršení pozice chovatele na trhu. Pochyby však dle přesvědčení žalobce vznikají v otázce, zda-li je stavovský předpis příkazující veterinárnímu lékaři v určitých případech odmítnout poskytnout službu vůbec způsobilý být projevem zneužití účasti v hospodářské soutěži ve formě nedovoleného omezování hospodářské soutěže. Podstata předmětné dohody byla několikrát objasňována – zabránit snížení úrovně veterinárního stavu – v konkrétním případě zabránit rozšiřujícímu se jevu, kdy chovatel dlužící za veterinární služby jednomu veterináři obešel nebo alespoň oddálil svou povinnost za tyto služby zaplatit tak, že vstoupil do smluvního vztahu s veterinářem jiným. Poté již nic – kromě svědomí – takového chovatele nenutilo, aby dostal svým závazkům vůči předcházejícímu veterináři řádně a včas nebo alespoň s akceptovatelným zpožděním. Tímto svým „přeběhnutím“ ohrozil chovatel konkrétního veterináře, který sice se značnými pohledávkami, ale bez faktického přísunu peněz musel začít hledat nového klienta resp. se orientovat na jinou skupinu chovatelů. Podstata rozhodnutí žalovaného se jeví též být seznatelná – poskytnout ochranu chovatelům, kteří se dopouštějí protiprávního jednání (neplatí veterinářem poskytnuté služby řádně a včas). Tyto chovatele ochraňuje žalovaný před veterináři, kteří využívají svého práva a odmítají chovateli poskytnout své služby do doby, než si chovatel vyrovná své dluhy s předcházejícím veterinářem. Samozřejmě že účinnost obrany veterinářů proti neplatičům je zvyšována tím, že stavovský předpis prohlásil jiný postup veterináře za nedovolené snižování úrovně veterinárního stavu. To je ostatně důvod, proč stavovská organizace mj. vznikla – aby chránila své členy. V rozhodnutí žalovaného je několikrát zmíněna evidentní způsobilost předmětného rozhodnutí ovlivnit dění v hospodářské soutěži, nikterak však již nebylo zdůvodněno, v čem je dané rozhodnutí vyjádřením zneužití účasti v hospodářské soutěži, před kterým jedině nás všechny má žalovaný a úřad, kterému předsedá, chránit. Pokud soud shledá, že jednání žalobce bylo objektivním zneužitím monopolního postavení na trhu, opětovně připomínám důvod přijetí předmětného rozhodnutí ad IV. a subjektivní přesvědčení, že tomu tak není. Pohnutky vedoucí k přijetí daného rozhodnutí byly již několikrát objasňovány a s ohledem na hospodářskou situaci pokutu uloženou Úřadem pro hospodářskou soutěž rozhodnutím z 21.7.2003, č.j. S 74/03 – 3600/03 –ORP a žalovaným napadeným rozhodnutím potvrzenou považuje za nepřiměřenou a z tohoto důvodu za nezákonnou. Nepřiměřenost spatřuje jednak v tom, že společně s různými jinými opatřeními k nápravě žalobci byla vůbec tato pokuta uložena pokud soud uložení pokuty shledá oprávněným, pak nepřiměřenost této spatřuji v její výši. V doplnění a upřesnění žaloby ze dne 14.9.2004, které bylo doručeno soudu 19.10.2004 uvedl žalobce dále, že na základě výzvy uvádí, že žalobou napadá nezákonnost rozhodnutí žalovaného. Nezákonnost spatřuji v tom, že žalovaný stejně jako prvoinstanční orgán nerespektovaly svou povinnost rozhodovat v souladu se zákony a ostatními právními předpisy. Jejich rozhodnutí je totiž v rozporu se zákonem č. 143/2001 Sb., o ochraně

hospodářské soutěže, v platném znění, i zákona č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, v platném znění, neboť narušením hospodářské soutěže může být toliko takové jednání, které je výrazem zneužití postavení v hospodářské soutěži. Jednání, které není výrazem zneužití postavení v hospodářské soutěži, nemůže být z důvodů uvedených v žalobě z 14.9.2004 jednáním narušujícím hospodářskou soutěž ve smyslu zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, v platném znění. Ve správním řízení nebylo nijak nalezeno a už vůbec prokázáno, že žalobce zneužil své postavení v hospodářské soutěži. V rozhodnutí žalovaného je několikrát zmíněna evidentní způsobilost rozhodnutí žalobce ovlivnit dění v hospodářské soutěži, nikterak však již nebylo nalezeno, v čem je toto rozhodnutí vyjádřením zneužití účasti v hospodářské soutěži. Pokud tedy nebylo nalezeno, že toto rozhodnutí je vyjádřením zneužití účasti v hospodářské soutěži, bylo nezákonné vydat rozhodnutí, podle kterého žalobce tímto rozhodnutím narušil hospodářskou soutěž, a stejně tak bylo nezákonné, že podaný rozklad proti takovému rozhodnutí byl žalovaným zamítnut. Žalobní důvod spočívá v tom, že k danému závěru nesměruje žádný z provedených důkazů tj., že dané zjištění nemá oporu v provedeném dokazování a rozhodnutí je proto opět nezákonné. Žádný z provedených důkazů neprokazuje, že jednání žalobce bylo vyjádřením zneužití účasti v hospodářské soutěži. Pokud žalovaný dospěl k závěru, že byla narušena hospodářská soutěž, porušil zákon v tom, že rozhodnutí musí vycházet ze spolehlivě zjištěného stavu věci a že správní orgán je povinen zjistit přesně a úplně skutečný stav věci. Zde vycházelo rozhodnutí nikoli ze zjištěného stavu věci. Žalovaný měl v rámci řízení o rozkladu napadené rozhodnutí přezkoumat v celém rozsahu, tj. i z hledisek zde uváděných a zjištěné vady měl žalovaný odstranit tj. měl prvoinstanční rozhodnutí zrušit. Všechny povinnosti, které jsou zmíněny v odstavci II., jsou správnímu orgánu uloženy zákonem č. 71/1967 Sb., správní řád, v platném znění, povinnost správního orgánu rozhodovat v návaznosti na výsledky provedeného dokazování a hodnotit důkazy tak, aby toto hodnocení odpovídalo nejzákladnějším pravidlům logického uvažování, je dále zakotvena i v nadzákonných normách upravujících spravedlivý proces. Dalším důvodem pro podání žaloby bylo, že pokuta uložená Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže rozhodnutím z 21.7.2003, č.j. S 74/03 – 3600/03 – ORP a potvrzená napadeným rozhodnutím žalovaného, je nepřiměřena a z tohoto důvodu nezákonná. Nepřiměřenost spatřuje jednak v tom, že společně s různými jinými opatřeními k nápravě mu byla vůbec tato pokuta uložena pokud soud uložení pokuty shledá oprávněným, pak nepřiměřenost této spatřuji v její výši, a to vše zejména s ohledem na míru skutečného narušení hospodářské soutěže a míru zavinění, když opakovaně připomíná, že své rozhodnutí stále nepovažuje za výraz zneužití účasti v hospodářské soutěži. Rozhodnutí o pokutě je tedy v rozporu se zákonem č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, v platném znění.

Žalovaný ve svém vyjádření ze dne 7.2.2005 uvedl, že obecná právní úprava hospodářské soutěže je skutečně upravena v obchodním zákoníku. Ustanovení § 41 jako úvodní ustanovení úpravy hospodářské soutěže v našem právním řádu proklamuje obnovení hospodářské soutěže a konstituuje právo na účast v soutěžní činnosti. Věcný dosah soutěže, na který se předmětná úprava vztahuje, je dán omezením na soutěžní činnost v zájmu dosažení hospodářského prospěchu. Nejedná se tedy o jakoukoliv činnost, ale jen o takovou, která směřuje k dosažení hospodářského prospěchu, a tudíž také jen taková soutěž je kvalifikována jako soutěž hospodářská. Obojí předmět soutěžního práva dle obchodního zákoníku, jak nekalou soutěž, tak omezování hospodářské soutěže na trhu, nazval zákonodárce zneužitím účasti v hospodářské soutěži (§ 42 obchodního zákoníku). Nedovolené omezování hospodářské soutěže je dále upraveno speciálním zákonem, a to zákonem o ochraně hospodářské soutěže. Ustanovení § 1 odst. 1 stanoví, cit.: „Tento zákon upravuje ochranu

hospodářské soutěže na trhu výrobků a služeb (dále jen „zboží“) proti jejímu vyloučení, omezení, jinému narušení nebo, za podmínek stanovených tímto zákonem jejímu ohrožení (dále jen „narušení“) a) dohodami soutěžitelů (§ 3 odst. 1), b) zneužitím dominantního postavení soutěžitelů, nebo c) spojením soutěžitelů.“

Ustanovení § 3 odst. 1 zákona o ochraně hospodářské soutěže (stejně jako § 3 odst. 1 zákona č. 63/1991 Sb.) stanoví, cit.: „Dohody mezi soutěžiteli, rozhodnutí jejich sdružení a jednání soutěžitelů ve vzájemné shodě (dále jen „dohody“), které vedou nebo mohou vést k narušení hospodářské soutěže, jsou zakázané a neplatné, pokud tento nebo zvláštní zákon nestanoví jinak nebo pokud Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) nepovolí svým rozhodnutím nebo vyhláškou z tohoto zákazu výjimku. „Ustanovení § 3 odst. 1 zákona tedy stanoví tři samostatné typy jednání, jež zákonodárce z legislativně technického hlediska subsumoval pod legislativní zkratku „dohody“, která jsou jednáním protisoutěžním. Jde o dohody soutěžitelů v užším právním slova smyslu, rozhodnutí sdružení soutěžitelů a jednání soutěžitelů ve vzájemné shodě, které vedou nebo mohou vést k narušení hospodářské soutěže. Pro konstataci porušení tohoto ustanovení zákona o ochraně hospodářské soutěže je nezbytné vedle existence jednoho typového druhu jednání prokázat, zda toto jednání vede nebo alespoň může vést k narušení hospodářské soutěže. V souladu s obecnými výkladovými pravidly (jazykový, logický, systematický a legální výklad) konstatuje žalovaný, že zneužitím účasti v hospodářské soutěži (§ 41 obchodního zákoníku) je nedovolené omezování hospodářské soutěže (§ 42 obchodního zákoníku), a to i formou rozhodnutí sdružení soutěžitelů za předpokladu, že toto vede nebo může vést k narušení hospodářské soutěže (§ 3 odst. 1 zákona o ochraně hospodářské soutěže). Námitku žalobce nepovažuje žalovaný za důvodnou, neboť ve správním řízení č.j. S 74/03 bylo nepochybně prokázáno jednání žalobce ve formě rozhodnutí sdružení soutěžitelů, které vedlo k narušení hospodářské soutěže na relevantním trhu poskytování veterinárních léčebných a preventivních činností. Žalovaný tedy v žalobou napadeném rozhodnutí posoudil všechny ve správním řízení zjištěné skutečnosti (strany 5 - 20 rozhodnutí ze dne 21. 7. 2003). Tyto důkazy v souladu se správním uvážením dle ustanovení § 34 odst. 5 správního řádu hodnotil jak jednotlivě, tak v jejich vzájemné souvislosti (strany 4 - 7 rozhodnutí ze dne 15. 7. 2004), přičemž dospěl k závěru, že způsob, jakým se žalobce rozhodl poskytnout svým členům ochranu před riziky podnikání, spočívající v riziku neobdržení platby za poskytnuté služby, když ustanovení § 11 odst. 6 Profesního řádu zní, cit.: „Veterinární lékař nesmí snížit úroveň veterinárního stavu tím, že přijme zakázku chovatele, o němž je mu známo, že byl doposud pravidelným zákazníkem jiného vet. lékaře, a že nemá doposud vyrovnané závazky vůči tomuto vet. lékaři.“, představuje negativní zásah do podstaty fungování volné soutěže jako ekonomického jevu. Rizika vyplývající z podnikání totiž spočívají na každém veterinárním lékaři vstupujícím na trh. Možnost volného vstupu na trh musí být zajištěna, a tedy i nabízení služeb všem chovatelům, bez ohledu na to, zda případně dluží jinému veterinárnímu lékaři, kdy dluh chovatele vůči veterinárnímu lékaři by mohl být jen domnělý. Přijetím ustanovení § 11 odst. 6 Profesního řádu se veterinárními lékaři, členům žalobce, omezily možnosti uplatnit své služby u všech chovatelů, když zejména veterinárními lékaři nově vstupujícími na trh uplatňováním tohoto ustanovení Profesního řádu byl ztížen přístup k zakázkám právě od „dlužících“ chovatelů. Prosazováním zákazu - žalobce nedodržování tohoto ustanovení Profesního řádu projednával a sankcionoval - poskytovat služby těmto chovatelům tak došlo ke zkrusování soutěže. Dopady přijetí a uplatňování předmětného ustanovení Profesního řádu shledal žalovaný zejména vůči chovatelům podnikajícím v chovu zvířat, kteří byli omezeni v přístupu k veterinární léčebné a preventivní službě. Postup Komory mohl způsobit až ekonomickou likvidaci těchto chovatelů, např. prohlášení konkurzu, kdyby nebyla jejich chovům poskytnuta potřebná veterinární péče. Negativní dopad ustanovení § 11 odst. 6 Profesního řádu na chovatele byl ve správním řízení

č.j. S 74/03 potvrzen nejen třemi svědeckými výpověďmi, ale vyplývá rovněž i z jednání s žalobcem samotným. V rámci ústního jednání žalobce totiž potvrdil, že v případě dluhu chovatele za veterinární péči přestali veterinární lékaři u chovatelů poskytovat preventivní veterinární péči jejich chovu (protokol z ústního jednání ze dne 14. 5. 2003, strany 8 - 14 správního spisu).

Závěrem žalovaný uzavírá, že ve správním řízení č.j. S 74/03 bezesporu prokázal, že k porušení soutěžních pravidel ze strany žalobce došlo.

Žalovaný rovněž uvážil o námitce žalobce ohledně nepřiměřenosti výše uložené pokuty. Pokuta ve výši 200 000 Kč byla žalobci uložena na základě ustanovení § 22 odst. 2 zákona o ochraně hospodářské soutěže. Při jejím ukládání žalovaný přihlédl nejen k závažnosti protisoutěžního jednání, k charakteru relevantního trhu poskytování veterinárních léčebných a preventivních činností, k dopadům protisoutěžního jednání na trh a konečné spotřebitele, ale i k délce porušování zákona, míře skutečného narušení hospodářské soutěže a zjištěnému zavinění (strany 24 - 25 rozhodnutí ze dne 21. 7. 2003). Pokud jde o závažnost protisoutěžního jednání žalobce, přihlédl žalovaný jak k tomu, že ustanovení § 11 odst. 6 Profesionálního řádu neupravovalo ceny a cenovou politiku svých členů, tj. jednalo se o méně závažné porušení zákona, nikoli však zanedbatelné, tak na druhou stranu k tomu, že k porušení zákona došlo na významném trhu, neboť poskytování veterinárních léčebných a preventivních činností má obecně dopad na konečné spotřebitele. Ve správním řízení přitom žalovaný prokázal, že omezení volné soutěže mezi veterinárními lékaři na trhu veterinárních léčebných a preventivních činností nepostihuje jen hospodářskou soutěž mezi veterinárními lékaři samotnými. Negativní účinky se projeví rovněž na straně odběratelů veterinárních léčebných a preventivních činností, podnikajících v chovu zvířat, kterým se v případě dluhu za veterinární činnosti zhoršila dostupnost veterinárních činností. Žalovaný neopomenul zohlednit délku porušování zákona, avšak současně uvedl, že pokutou bylo postiženo jednání od 1. 7. 2001, tj. od nabytí účinnosti zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů. V souladu s judikaturou Vrchního soudu v Olomouci (rozsudek č.j. 2 A 5/2002-41 ze dne 28. 11. 2002 ve věci žaloby podané Komorou veterinárních lékařů proti rozhodnutí předsedy Úřadu č.j. R 1/2001 ze dne 12. 9. 2001) posuzoval žalovaný dále, zda uložení sankce a její výše nemůže žalobce existenčně ohrozit, narušit jeho chod a realizaci práv a povinností, jež pro něj vyplývají ze zákona č. 381/1991 Sb., o Komoře veterinárních lékařů. Žalovaný přitom na základě posouzení celkové finanční a majetkové situace žalobce zjistil, že pokuta ve výši 200 000 Kč nenaruší chod žalobce ani neohrozí plnění jeho úkolů. S ohledem na shora uvedené má žalovaný za to, že při stanovení výše pokuty nevybočil ze zákonem stanovených mezí správního uvážení. Námitky žalobce, že pokuta je nepřiměřená a z toho důvodu nezákonná, nepovažuje žalovaný za důvodné.

Po pečlivém přezkoumání průběhu správního řízení a námitek žalobce obsažených v žalobě neshledal žalovaný druhostupňový orgán v postupu orgánu prvního stupně, jakým bylo vedeno správní řízení č.j. S 74/03, žádných věcných či procesních pochybení, jež by odůvodňovala zrušení prvostupňového rozhodnutí. S námitkami obsaženými v rozkladu se žalovaný plně vypořádal v rámci žalobou napadeného rozhodnutí, jak dokládají odkazy obsažené v tomto vyjádření k žalobě. Žalovaný ze všech shora uvedených důvodů, kdy v podrobnostech odkazuje na odůvodnění rozhodnutí správního orgánu prvního stupně č.j. S 74/03-3600/03-ORP ze dne 21. 7. 2003 a na odůvodnění rozhodnutí o rozkladu č.j. R 21/2003 ze dne 15. 7. 2004, nepovažuje námitky žalobce za oprávněné, a proto navrhuje, aby soud

podle ustanovení § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, žalobu v celém rozsahu jako nedůvodnou zamítl.

Soud si dále od žalovaného vyžádal předložení kompletního spisového materiálu vztahujícího se k řízení k této věci před správními orgány obou stupňů, jehož obsahem je zejména Profesní řád vydaný žalobcem a platný od 1.1.2003, prvostupňové správní rozhodnutí č.j. S 74/03-3600/03-ORP ze dne 21.7.2003 a rozhodnutí žalovaného č.j. R 21/2003 ze dne 15.7.2004.

Krajský soud v Brně přezkoumal žalobou napadené správní rozhodnutí, jakož i řízení předcházející jeho vydání, a to v rozsahu jeho napadení žalobou (§ 71 odst. 1 písm. d) soudního řádu správního – dále jen s.ř.s. a § 75 odst. 2, věta první s.ř.s.). Ve věci bylo nařízeno jednání, neboť žalovaný nesouhlasil s rozhodnutím bez nařízení jednání.

Žaloba není důvodná.

Žalobce v žalobě v první řadě namítá, že napadené rozhodnutí je nezákonné. Nezákonnost spatřuje v tom, že žalovaný stejně jako prvoinstanční orgán nerespektovali svou povinnost rozhodovat v souladu se zákony a ostatními právními předpisy. Rozhodnutí je dle názoru žalobce v rozporu se zákonem o ochraně hospodářské soutěže i se zákonem č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen obchodní zákoník), neboť narušení hospodářské soutěže může být toliko takové jednání, který je výrazem zneužití postavení hospodářské soutěže, přičemž se žalobce domnívá, že ve správním řízení nebylo nijak nalezeno a už vůbec prokázáno, že by žalobce své postavení v hospodářské soutěži zneužil.

K této námitce je třeba uvést, že obecná právní úprava hospodářské soutěže je skutečně upravena v obchodním zákoníku. Ust. § 41 jako úvodní ustanovení úpravy hospodářské soutěže v právním řádu proklamuje obnovení hospodářské soutěže a konstituuje právo na účast soutěžní činnosti. Věcný dosah soutěže, na který se předmětná úprava vztahuje, je dán omezením na soutěžní činnost v zájmu dosažení hospodářského prospěchu. Nejedná se tedy o jakoukoli činnost, ale jen o takovou, která směřuje k dosažení hospodářského prospěchu, a tudíž také jen taková soutěž je kvalifikována jako soutěž hospodářská. Obojí předmět soutěžního práva dle obchodního zákoníku, jak nekalou soutěž, tak omezování hospodářské soutěže na trhu, nazval zákonodárce zneužitím účasti v hospodářské soutěži (§ 42 obchodního zákoníku). Nedovolené omezování hospodářské soutěže je dále upraveno speciálním zákonem, a to zákonem o ochraně hospodářské soutěže. Ust. § 1 odst. 1 stanoví, že „tento zákon upravuje ochranu hospodářské soutěže na trhu výrobků a služeb (dále jen zboží) proti jejímu vyloučení, omezení, jinému narušení nebo, za podmínek stanovených tímto zákonem jejímu ohrožení (dále jen narušení) a) dohodami soutěžitelů (§ 3 odst. 1), b) zneužitím dominantního postavení soutěžitelů, nebo c) spojením soutěžitelů. Ust. § 3 odst. 1 zákona o ochraně hospodářské soutěže stanoví, že „dohody mezi soutěžiteli, rozhodnutí jejich sdružení a jednáním soutěžitelů ve vzájemné shodě (dále jen dohody), které vedou nebo mohou vést k narušení hospodářské soutěže, jsou zakázané a neplatné, pokud tento nebo zvláštní zákon nestanoví jinak, nebo pokud Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen úřad) nepovolí svým rozhodnutím nebo vyhláškou z tohoto zákazu výjimku. Ust. § 3 odst. 1 zákona tedy stanoví tři samostatné typy jednání, jež zákonodárce z legislativně technického hlediska subsumoval pod legislativní zkratku „dohody“, která jsou jednáním protisoutěžním. Jde o dohody soutěžitelů v užším právním slova smyslu, rozhodnutí sdružení soutěžitelů a jednání soutěžitelů ve vzájemné shodě, které

vedou nebo mohou vést k narušení hospodářské soutěže. Pokud jde o otázku na jaká sdružení může ust. § 3 odst. 1 zákona o ochraně hospodářské soutěže dopadat, pak za takové sdružení soutěžitelů lze považovat celou škálu forem seskupování subjektů vymezených v § 2 odst. 1 tohoto zákona a dokonce i non subjektů. Jedním z významných prvků profesní a zájmové samosprávy jsou samosprávné komory a samostatná společenstva, neboť jsou pověřeny mimo jiné určitými úkoly veřejné správy. Mají charakter samosprávných veřejnoprávních korporací a disponují též vlastními samosprávnými orgány. Zároveň však pravidelně jde o sdružení soutěžitelů. Je tedy nepochybné, že žalobce je sdružením soutěžitelů na které dopadá ust. § 3 odst. 1 zákona o ochraně hospodářské soutěže.

V souladu s obecnými výkladovými pravidly, že zneužitím účasti v hospodářské soutěži (§ 41 obchodního zákoníku) je nedovolené omezování hospodářské soutěže (§ 42 obchodního zákoníku), a to i formou rozhodnutí sdružení soutěžitelů za předpokladu, že toto vede nebo může vést k narušení hospodářské soutěže (§ 3 odst. 1 zákona o ochraně hospodářské soutěže). Žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí posoudil všechny ve správním řízení zjištěné skutečnosti. Tyto důkazy v souladu se správním uvážením dle § 34 odst. 5 správního řádu hodnotil jak jednotlivě, tak i v jejich vzájemné souvislosti a dospěl ke správnému závěru, že způsob, jakým se žalobce rozhodl poskytnout svým členům ochranu před riziky podnikání, spočívající v riziku neobdržení platby za poskytnuté služby, představuje negativní zásah do podstaty fungování volného soutěže jako ekonomického jevu. Tato skutečnost vyplývá z ust. § 11 odst. 6 profesního řádu, který vydal sám žalobce a ani sám žalobce tuto skutečnost nepopírá. Toto ustanovení zní: „Veterinární lékař nesmí snížit úroveň veterinárního stavu tím, že přijme zakázku chovatele, o němž je mu známo, že byl doposud pravidelným zákazníkem jiného veterinárního lékaře, a že nemá doposud vyrovnané závazky vůči tomuto veterinárnímu lékaři, vyjma případu nadměrného utrpení zvířete nebo ohrožení jeho života“. Je nepochybné, že rizika vyplývající z podnikání spočívají na každém veterinárním lékaři vstupujícím na trh. Možnost volného vstupu na trh musí být zajištěna, a tedy i nabízení služeb všem chovatelům, bez ohledu na to, zda případně dluží jinému veterinárnímu lékaři, kdy dluh chovatele vůči veterinárnímu lékaři by mohl být jen domnělý. Je třeba také podotknout, že i pokud by takovýto dluh vznikl, je na příslušném veterinárním lékaři, aby tento dluh vymáhal v občanskoprávním řízení. Je třeba uvést, že mezi typické narušení hospodářské soutěže rozhodnutím sdružení soutěžitelů lze považovat přijímání ceníků ohledně zboží, a to jak ve formě výrobku tak i služeb, dodávaného členy sdružení. Z hlediska právní kvalifikace není v těchto případech rozhodné, zda seznam zpoplatněného zboží vyjadřuje konečnou cenu toho zboží, její složku nebo jen určitou částku, která odpovídá minimálním nákladům, které je ze strany dodavatelů tohoto zboží na jeho distribuci nezbytné vynaložit. Je třeba také uvést, že v každém doporučení sdružení soutěžitelů je obsažen prvek horizontální spolupráce, neboť ten je vlastní jakékoli spolupráci soutěžitelů, kteří se předem sdružili, a nelze jej proto přehlížet. Takováto doporučení mohou představovat výsledek určité koordinace za účelem způsobení koordinace jiné, která na předcházející koordinaci bude bezprostředně navazovat. Je tedy nepochybné, že doporučení uskutečněná v rámci sdružení soutěžitelů mohou být zakázaným rozhodnutím soutěžitelů, musí z něj však vyplývá alespoň nepřímá snaha o unifikaci chování určitého okruhu soutěžitelů, kteří jsou členy sdružení. Z úkonu ale nemusí vyplynout závaznost ani možnost uložení sankce za nedodržení. I samotná existence doporučení, byť nezávazného a nevykonatelného pod možností udělení sankce, zakládá protisoutěžní charakter, neboť principem tohoto porušení je způsobilost identifikovat budoucí soutěžní chování soutěžitele. Je tedy nepochybné, že přijetím ust. § 11 odst. 6 Profesního řádu se veterinárním lékařům, členům žalobce, omezily možnosti uplatnit

své služby u všech chovatelů, když zejména veterinárními lékaři nově stupujícím na trh uplatněním tohoto ustanovení Profesního řádu byl stížen přístup k zakázkám právě od dlužících chovatelů. Prosazováním zákazu, když žalobce nedodržel tohoto ustanovení Profesního řádu navíc projednával a sankcionoval, poskytovat služby těmto chovatelům tak došlo ke zkreslování soutěže. Je třeba také uvést, že přijetí a uplatňování předmětného ustanovení Profesního řádu vůči chovatelům podnikajícím chovu zvířat bylo takové, že tito chovatelé byli omezeni v přístupu k veterinární léčebné a preventivní službě. Tato skutečnost byla prokázána jak svědeckými výpověďmi, tak sám žalobce potvrdil, že v případě dluhu chovatele za veterinární péči přestali veterinární lékaři u chovatelů poskytovat preventivní veterinární péči jejich chovu. Soud tedy má za to, že bylo jednoznačně prokázáno, že žalobce zneužil své postavení hospodářské soutěži a žalovaný resp. prvostupňový správní orgán postupoval a rozhodoval zcela v souladu se zákonem č. 71/1967 Sb., správní řád, v platném znění.

K další námitce žalobce uvedl, že uložená pokuta je nepřiměřená a z tohoto důvodu nezákonná. Nepřiměřenost spatřuje jednak v tom, že společně s různými jinými opatřeními k nápravě mu byla vůbec tato pokuta uložena a pokud soud uložení pokuty shledá oprávněné, pak nepřiměřenost této pokuty spatřuje v její výši, a to vše zejména s ohledem na míru skutečného narušení hospodářské soutěže a míru zavinění, když opakovaně připomíná, že své rozhodnutí stále nepovažuje za výraz zneužití účasti v hospodářské soutěži. K tomu soud uvádí, že pokuta ve výši 200.000,- Kč byla žalobci uložena na základě ust. § 22 odst. 2 zákona o ochraně hospodářské soutěže. Při ukládání této pokuty žalovaný přihlédl k závažnosti protisoutěžního jednání, k charakteru relevantního trhu poskytování veterinárních léčebných a preventivních činností, k dopadům protisoutěžního jednání na trh a konečné spotřebitele, ale i k délce porušování zákona, míře skutečného narušení hospodářské soutěže a zjištěnému zavinění. Ve svých rozhodnutích se jak žalovaný, tak i prvostupňový správní orgán dostatečně konkrétně zabýval hospodářským výsledkem žalobce a posuzoval, zda uložení sankce a její výše existenčně neohrozí účastníka řízení, či nenaruší jeho chod a realizaci práv a povinností vyplývajících pro něj ze zákona. Taktéž žalovaný i prvostupňový správní orgán přihlédl k tomu, že ust. § 11 odst. 6 Profesního řádu neupravovalo ceny a cenovou politiku svých členů, tj. jednalo se o méně závažné porušení zákona, nikoli však nezanedbatelné, tak na druhou stranu k tomu, že porušením zákona došlo na významném trhu, neboť poskytování veterinárních léčebných a preventivních činností má obecný dopad na konečné spotřebitele. Taktéž žalovaný zohlednil délku porušování zákona s tím, že pokutou bylo postiženo jednání od 1.7.2001, tj. od nabytí účinnosti zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů. Žalovaný i prvostupňový správní orgán se velmi podrobně zabývali majetkovou situací a hospodařením žalobce a při stanovení výše pokuty postupovali v souladu se zákonem, soud má za to, že uložená pokuta ve výši 200.000,- Kč nenaruší chod žalobce ani neohrozí plnění jeho úkolů stanovených zákonem, a proto soud dospěl k závěru, že uložena pokuta je přiměřená.

Vzhledem k tomu, že soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná rozhodl soud v souladu s ust. § 78 odst. 7 s.ř.s., tak, že žalobu v celém rozsahu zamítl.

Výrok, kterým bylo rozhodnuto o nákladech tohoto řízení mezi účastníky, se opírá o ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Měl-li úspěch jen částečný, přizná mu soud právo na náhradu poměrné části nákladů. V projednávané věci byl, posuzováno z procesního hlediska, žalobce zcela neúspěšný a právo na náhradu nákladů řízení by proto bylo možno

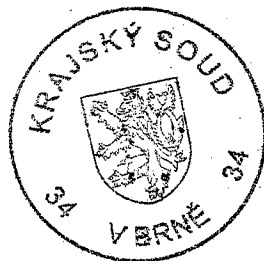
přiznat žalovanému. Jelikož však nebylo zjištěno, že by mu v souvislosti s tímto řízením nějaké náklady vznikly, rozhodl soud tak, že právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal žádnému z účastníků.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí, které nabývá právní moci dnem doručení, je přípustná kasační stížnost za podmínek § 102 a násl. s.ř.s., kterou lze podat do dvou týdnů po jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně prostřednictvím Krajského soudu v Brně, a to ve dvou vyhotoveních. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání (§ 105 odst. 2 a § 106 odst. 2 a 4 s.ř.s.).

V Brně dne 31.5.2005

Za správnost vyhotovení:
Blanka Němcová

Němcová

JUDr. Jaroslav Tesák, Ph.D.. v.r.
předseda senátu

